DÉPOT LÉGAL
LE DIRECTEUR GÉRANT.

SỐ 987 NĂM THỨ MƯỜI — MỖI SỐ 4 XU — 丙子年 七月廿三日 — NGÀY THỨ BA 8 SEPTEMBRE 1936

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 17634

TIẾNG-DÂN

La Voix du Peuple

GIÁ BÁN

ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm [illegible]	[illegible]
Sáu tháng 2.00	4.00
Ba tháng 1.00	2.00

Mua báo phải trả tiền trước. Thư và mandat gửi cho ông TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai muốn quảng-cáo, việc thương nói trước.

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

敵民

— Mỗi tuần xuất-bản bốn kỳ: thứ BA, thứ NĂM và thứ BẢY

BÁO-QUÁN
số 132, đường Đông-Ba, Huế
Giây-thép cũ: số 62
Giây thép: VIENGDAN HUE

Người không học, không biết lè.

(*Tam-Tự-Kinh*)

CÂU NÓI LẠ ĐỜI

(Không cần học, học có tri thức làm chậm sự tiến hóa (?)

Ông A có con đi làm ăn trên Lào, gởi bức thơ về thăm nhà, ông chạy cùng xóm mới mượn được người xem thơ hộ!

Anh B bán con bò lấy tiền nộp thuế thân, mượn người viết khế mất 0$20!

Cậu H lảnh bài bán rượu lẻ, mỗi lần cuối tháng, cậy người làm sổ nguyệt đề, phải biếu mất chai rượu!

Cu Choắt có 3 sào ruộng, đi nạp thuế, thầy lý đòi 1$20 mới cho biên lai, đem về mượn người xem lại thì ra biên lai chỉ ghi có 0$80!

Bao nhiêu chuyện hằng ngày quan hệ trên sự sống đây dính với thứ « chữ » cần phải học hiểu mà phần đông nhân dân ta, mang lấy cái nạn «mù chữ» như cái «ca» đã kể trên, đáng thương xót biết bao! đó là chưa kể sự có can thiệp đến người Tây người Tàu cùng tới các cửa công.

Vậy mà chính gần đây có nghe câu nói: «không cần học; học có tri thức làm chậm sự tiến hóa», câu nói lạ đời làm sao, mà càng lạ hơn nữa là xuất tự miệng người thanh niên thốt ra giữa đám đông anh em!

Hiện các dân tộc trên hoàn cầu, nước nào dân trí cao thì nước ấy tấn bộ, nước nào dân trí hắc ám thì sa vào hạng đào thải; cho nên xứ văn minh tối cao như Anh, Pháp, Đức, Nga, cơ quan giáo dục phổ cập đã hoàn thiện, công dân thường thức, người làm dân đều hưởng môn giáo dục cần thiết đó, mà họ còn lo cái nạn «mù chữ» chưa hẳn tiêu diệt, cốt làm sao người nước trăm phần trăm đều biết chữ.

Ấy thế mà ở cái xứ đi sau bước chậm, hạng mù chữ đến già 9 phần, bọn tri thức không được một, mà có kẻ tự phụ học mới lại thốt ra câu nói trái ngược lạ đời nói trên, nếu không phải điên, tất nhiên cái «sọ» đã bị nhồi từ khi nào kia, không thế thì không lẻ nào dám nói câu «diệt nói hại nước» ấy.

Mà đáng hoài nghi hơn nữa là chữ «tiến-hóa» mà họ cho bạn tri thức làm chậm đi là cái tiến hóa thế nào?

Họ muốn vào trường khiêu vũ, họ muốn đi coi hát xiếc, hát bóng, cho đến dự tiệc tùng, vỗ tay đít-cua và tự do luyến ái..., cái đó thấy đã chan chan kia; còn bác đạo đức hủ, bài xích luân lý xưa, mạt sát những nhân vật quá vãng, cái đó ngày nay không ai buồn cãi; có chăng «làm sáng-tạo» «mạo chữ ký», cùng giả lốt người sở nãy tòa nọ đề gạt chúng lấy tiền, cái đó thì pháp luật đã ngăn, chớ không đợi bọn tri thức phải ngăn.

Vậy mà họ dám công nhiên gia tiếng oan cho bọn tri thức một số rất ít kia. Theo như ý họ thì thế nào toàn quốc đều là người mù chữ, đều là người vô tri thức, để họ phỉnh gì thì nghe theo nấy, ai cũng bị họ gạt mới là tấn hóa hay sao?

Câu trên nầy không phải ký giả bịa đặt ra đâu, cách 2 tuần trước, có người bạn ở Quảng ngãi thuật ký giả và chính người bạn ấy nghe câu nói trên rõ ràng. Gần đây nghe cụ Sào-Nam thuật chuyện có mấy cậu thanh niên nào vào nơi thăm cụ mà trong khi nói chuyện cũng thốt câu nói trên!

Câu nói «diệt chủng» ấy thật không thể bỏ qua, nên cầm bút viết bài nầy, trông cho đám thanh niên ta nhận biết trong nồi canh có con sâu làm rầu đó mà xa lánh nó đi.

X.

TƯỜNG GIỚI THẠCH BỊ HÀNH THÍCH CHĂNG?

Theo tin Hương cảng ngày 30-8, Tưởng bị hành thích ở trước công viên Trung sơn, mình bị 3 viên đạn, nhưng không phải chỗ yếu hại. Sau Tưởng bị thương thì ái độ vẫn trấn tịnh, hạ lệnh cho toàn đô thị Quảng châu giữ bí mật, không cho tin ấy truyền ra.

Tin nầy có xác không? Hay là tin phao?

Ông Sylvestre

Quyền chức Toàn quyền Đông-dương

Quan Tổng thống Pháp đã ký sắc lệnh cử quan Khâm sứ Cao man Sylvestre lên quyền chức Toàn quyền Đông dương, trong lúc ông Jules Brévié chưa sang.

Về vụ án mạng ở sở Cao su Minot (Cao-man)

Vụ án mạng xảy ra ở sở Cao su Minot tại Kompong Cham (T. D. có đăng. Nay theo *Việt-báo* thì nguyên do như vầy:

Đặng văn Đường (người Bắc kỳ), vào sở Cao su ấy đã một năm, được ông Picard cho coi chạy máy đèn và sửa xe ô-tô.

Ngày 11-8-36, ông Picard bảo Đường sửa ô-tô, nhưng đến 9 giờ mà chưa sửa.

Qua ngày 12-8-36, ông Picard không bảo sửa, Đường lại đem sửa.

Tức quá, ông Picard đánh Đường đến đi không nổi, nằm ngay tại chỗ. May có bạn y cho chở hay, thì ông Picard cho giấy dẫn đi nhà thương.

Đến nơi, tìm được 1 ống thuốc thì Đường chết.

Hiện các bạn hữu của Đường và 24 người dân đang làm đơn kêu oan cho Đường.

CHUYỆN ĐỜI

Té ra người Tây cũng đồ tội cho đàn bà!

Bên phương đông ta, kể chuyện ái nữ sắc mà mất nước tan nhà, nghe nó thường quá. Như đời Hạ thì lại Muội-Kỷ, đời Thương thì vì Đát-Kỷ, đời Châu thì vì Bao-Tự, cho đến mất nước Ngô là vì Tây-Thi, loạn nhà Đường là tại Qui-Phi, đó thôi! vô số kể ra không xiết.

Nói mê nữ sắc đó phòng hại đến việc nước, cái đó vẫn có. Song chỉ một có trong trăm ngàn có khác thôi. Vậy mà bên phương đông ta, gác xó cả các việc khác, chỉ trút tội cho đàn bà. Thậm chí nên những câu «gà mái gáy ngày», «cáng «gái khôn nghiêng thành» làm cái gương sai chung cho người đời, xem đàn bà không khác gì độc trùng ác thú, ai dụng chạm đến là mang họa, vô lý đến thế là cùng!

Nhưng trên là nói quan niệm người phương đông cho đến nhà học giả, nhà làm sử, cũng theo mà cái án vô lý đó; vì cái lành đi truyền bày đặt «trọng nam khinh nữ» của bọn hủ nho đời xưa mà gây ra.

Không ngờ phương tây, người Âu, lại ở giữa thế kỷ 20 nữ quyền bành trướng nầy, lại có ông trạng sư kết án cho phái đàn bà, không khác chi thói cổ phương đông nói trên.

Ấy là ông trạng sư Vivès diễn thuyết trong Nam trước đây.

Ông ta phát minh cái lý thuyết đàn bà không nên tham dự chánh trị, mà dẫn chứng trên lịch sử Âu tây, kể những bà nầy làm việc họa nầy, bà kia gây mối loạn khác. Theo như ý ông thì mấy nhân vật và vua chúa tôi tướng kia không có tội gì hết mà tội tại các bà gây ra...

Đối với lý thuyết nầy, Chương-mai không muốn bác cải làm gì, vì Chương-mai cũng đàn ông như ông Vivès, mà thuyết ông rất có lợi cho Chương-mai, nhưng xin thuật câu trả lời của bà sự ông Tạ-Âu đời Tấn:

— Nếu như bà Vivès đăng diễn thuyết thì tất không qui tội cho đàn bà tham dự chánh trị!

Chương Mai

Từ số sau trở đi sẽ lần lược đăng:

1) BỨC THƠ CỦA ÔNG HÀ-ĐĂNG, NGUYÊN VIỆN-TRƯỞNG VIỆN DÂN-BIỂU TRUNG-KỲ, TRẢ LỜI CHO BAN THƯỜNG-TRỰC DÂN-VIỆN VỀ VIỆC TRƯNG CẦU Ý KIẾN ĐỂ LÀM TỜ-THỈNH CẦU ĐƯA CHO ỦY-BAN ĐIỀU-TRA;

2) BỨC THƠ CỦA MẤY NGƯỜI THANH NIÊN NÓI RIÊNG VỀ TÌNH THẾ TRUNG-KỲ;

3) BỨC THƠ CỦA ÔNG HUỲNH-THÚC-KHÁNG, BẢN BÁO CHỦ NHIỆM, TRẢ LỜI CHO BAN THƯỜNG-TRỰC DÂN-VIỆN TRUNG-KỲ CÙNG ANH EM NAM, BẮC-KỲ.

VÀ THƠ CỦA CÁC PHÁI GỞI LẠI CÙNG BÀN VỀ MỘT VẤN ĐỀ ẤY.

ỦY BAN KHỞI THẢO NGUYỆN VỌNG CỦA DÂN TRUNG-KỲ

Muốn cho có một Ủy ban thay mặt cho cả các giới để thảo quyền nguyện vọng của dân. Chúng tôi tạm thời xin mời các giới ở toàn kỳ đến họp tại Viện Dân biểu ở Huế, hôm 20 Septembre 1936, hồi 8 giờ sáng, để cử một Ủy ban chánh thức

Ban Thường-trực Dân-viện:

Phạm-văn-Quảng
Nguyễn-đan-Quế
Lê-thanh-Cảnh

Hội-đồng Chính-phủ họp

Hôm 29 Août, ban thường trực Hội đồng chính phủ đã họp tại Hanoi. Trong các vấn đề đem bàn, có mấy đều quan hệ:

1°) Định đến 18 Novembre thì mở kỳ Đại-hội-đồng kinh-tế lý-tài Đông dương tại Saigon.

2°) Thu giấy phép, không cho ông Nguyễn-mạnh-Đang xuất bản tờ báo *Hồn-trẻ* nữa, lại không cho ông Nguyễn-đ-Minh xuất bản tờ *Khỏe* sẽ ra số một nay mai.

3°) Hạn tuổi cho người thi vào công sở là 30 tuổi, chứ không phải 25 như trước v. v.

Việc cứu giúp nạn dân Bắc-kỳ

Ủy ban Cứu tế ở Hanoi, hôm 27 Août đã cho mua gạo, muối, cá, phát cho nạn dân ở mấy nơi bị nước ngập.

Tính ra Ủy ban Cứu tế đã tải đi phát hôm ấy hết 21.000 kilos vừa gạo, cá, muối.

Nạn dân nầy, đức Bảo đại có gởi cho 1.500$.

Lại quan Toàn quyền ký nghị định ngày 31 Août, trích ngân sách Đông-dương ra 10.000$ để giúp nạn dân.

LUẬN-ĐÀN

Một cái ý kiến về vấn đề cải lương việc học

Cái tiếng cải lương giáo dục ở Trung-kỳ, từ sau khi có Dụ ngày 2-5-33 lập ra bộ Quốc-dân giáo-dục, và Nghị-định số 345 D, ngày 5-7-33 của quan Toàn quyền, cải cách ban sơ-học bản xứ và Tiểu-học pháp-việt ở Trung-kỳ, ngạch giáo sư ấy nay thuộc về Chánh-phủ Nam-triều... Từ đó xét về hình thức có cải lương nhiều, như các viên chức Đốc-học, Kiểm-học, Giáo-thọ, Huấn-đạo, đặt lại như xưa, cùng sơ học công-lương trường, và sơ học liên hương trường, không đăng tên cũ như trước, cho đến các môn dạy ở các bậc sơ học và các kỳ thi Sơ học yếu lược, thì vào lớp nhi-đệ-nhứt-niên ở bậc Tiểu-học pháp-việt, cũng dùng toàn chữ quốc ngữ để làm môn học phổ thông... Nói tóm lại thì việc học có cải lương lại cả.

Song theo chương trình ban giấy ở các công, liên hương trường, thì không thay đổi gì, nghĩa là chương trình dạy các lớp Đồng ấu, Dự bị, trước năm 1933 thế nào, thì sau năm 1933 cũng thế, dầu rằng có bổ thêm thầy dạy, mà trong qui trình, có đều không quân bình:

1/ Học sinh ở các công, liên hương trường, dạy theo lớp Dự bị mà đi thi bằng Sơ-học yếu-lược, cũng chung thi một đề mục, như các học sinh học lớp Sơ đẳng ở các trường sơ đẳng khác.

2/ Giáo sư dạy ở các công, liên hương trường, trừ ra một số ít trường có bổ thầy dạy lớp Đồng ấu, phần nhiều các giáo sư đều phải dạy cả hai lớp.

3/ Theo thể lệ thi yếu lược, học sinh phải học cho đủ hạng 3 năm, dầu học ở công, liên hương trường; mà trải đến 3 năm, hay 4 năm, cũng mài miệt mãi với mấy quyển sách quốc văn lớp Dự bị mà thôi, làm gì học lên đến sách dạy ở lớp Sơ đẳng, vì chương trình công, liên hương trường là chương trình dạy lớp Dự bị và Đồng ấu. Vậy mà đi thi bằng cấp Sơ đẳng yếu lược, có trái ngược không?

Muốn tránh sự trái ngược trên, rất mong:

a) Xét theo hiện tình các công, liên hương trường, có nhiều trường đã bổ 2 thầy dạy (1 hiệu trưởng và 1 giáo sư), mà số học sinh đông, nên ban tiếp chương trình lớp Sơ đẳng về các thầy hiệu trưởng dạy ở trường ấy, còn thầy giáo sư thì gồm dạy cả 2 lớp Dự bị và Đồng ấu như trước. (Khoản nầy thấy nhà Học chánh Quảng-ngãi, đầu năm học 1935-36, đã có tờ thông sức cho các hiệu trưởng các trường có đủ 2 thầy dạy tuân hành được mấy hôm, không rõ vì sao lại thấy sức bãi, thật là một sự đáng tiếc).

b) Xét theo lối dạy ở các công, liên hương trường mấy lâu nay, không có lớp sơ đẳng, mà số học sinh trúng tuyển kỳ thi Sơ học yếu lược năm nào cũng nhiều. Song theo xu thế trên đường sống, dầu ở hương thôn học sinh cần học chữ Pháp, vì chữ Pháp có quan hệ đến sanh kế đủ các phương diện. Vậy mong mở rộng phạm vi các trường phủ huyện, dạy lớp nhi đệ nhứt và đệ nhị niên nhiều chữ Pháp hơn lên, dùng những viên tư học hiện thời dạy các trường ấy, mà sửa đổi chương trình. Còn bậc sơ học bản xứ, giao lại về cho các công, liên hương trường, chuyên dạy như cũ.

Ý kiến cạn gần, mà theo đều nhu yếu của phần đông, mong nhà học chánh lưu ý.

Lại một đều mong nữa là chính phủ cho tự do sáng lập được tư trường thì tùy tiện lập, đừng quá hạn chế, thì «phổ thông giáo dục» mới khỏi phụ lòng nguyện vọng của dân chúng.

BÚT-NAM (Quảngngãi)

VẠN-VẠN

Đá tự thuật

I

Tên tôi là Đá vẫn trời trao,
Hàn thử phong sương trải biết bao.
Một tấm gan bền thì với đạn,
Muôn cân xương cứng chọi cùng dao.
Đau trời khuyết, phải liền thân vá,
Tức biển sâu, nên ném khối vào.
Đoàn thể may còn vô số mạnh,
Ức muôn hòn chất thấy non cao.

II

Trót mang lấy tiếng Đá từ xưa,
Với sắt thì gan há phải vừa!
Giáng búa nghìn cân thây kẻ nó,
Dựng bia muôn thuở phải chờ ta.
Vá trời đặng kín tha hồ luyện,
Ghép đất cho bằng chẳng quản xa,
Phỏng khiến lòng đời là Đá cả,
Những tuồng mềm nắn có đâu mà!

III

Lắc mắt trên đời chán những tuồng,
Thấy mềm thì nắn, rắn thì buông.
Phải thì gan sắt xông nghìn đạn,
Tăng trải lòng son khắp vạn trùng.
Hùm mới hiện hình non biết mặt (1),
Chim đà ngậm giận biển quay lường (2).
Chờ thay cuộc mới ta làm khánh, (3)
Nam Bắc vang lừng với tiếng chuông.

Sào-Nam

(1) Dàng điển cũ Quảng thấy đá tưởng hùm đương sống bên».
(2) Chim Tinh-Vệ ngậm đá lấp biển.
(3) Khánh bằng đá

400 người dự

Một cuộc mết-tin tại Long xuyên

Ngày 26 Août, lúc 8 giờ sáng, (theo *Đước-nhà-nam*), tại chợ Mỹ luông ở Long xuyên (Nam-kỳ) có cuộc mết-tin, hơn 400 người dự.

Người tổ chức cuộc mết-tin nầy là ông Nguyễn v. Khiêm.

Ông Khiêm có khai trước tại cò bót trước 24 giờ, và làm đúng luật, nên không có gì lôi thôi.

Trong cuộc mết tin nầy, ông Khiêm có diễn thuyết cổ động hiệp nhau lại tổ chức ủy ban hành động để bày tỏ nguyện vọng mình.

Một kiểu nhà mới bên Nhật

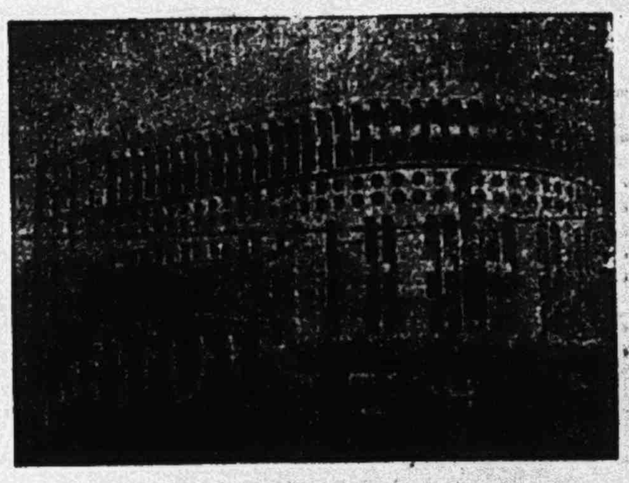

Ngoài 10 năm nay bên Nhật xây làm kiểu nhà tốt tân như cái lầu đài trên nầy

Cuộc nội loạn ở Trung-hoa

Thượng hải, 31 8. — Báo giới Nam kinh có tin rằng quân Quảng tây tập trung tại biên giới Hồ nam, chực công kích tỉnh nầy.

Thượng hải, 1er-9. — Báo giới Trung hoa nói quân Quảng tây đã rút ra khỏi miền Pakhoi và miền tây nam Quảng đông. Tưởng như Nam kinh và Quảng tây sắp giải hòa với nhau; Tưởng giới Thạch tuyên bố lần nữa rằng không dùng đến binh lực.

CÙNG ÔNG TR. PH. Ở MỘ ĐỨC VÀ MẤY ANH EM DÂN QUẢNG-NGÃI

Được bức thơ ông ngỏ cùng mấy ông dân biểu và các nhà tài mất trong tỉnh...

Hiện Dân viện có trưng cầu ý kiến; các ngài có ý kiến gì cứ trao đạt cho ông dân biểu trong tỉnh hay là ban Thường trực, ở Huế là được.

T. D.

https://tieulun.hopto.org

OUVERTURE: 1er Septembre 1936

Institution

THUẬN-HÓA

COMPLETEMENT RÉORGANISÉE

AVEC LES CYCLES PRIMAIRE ET PRIMAIRE SUPÉRIEUR

Nos 17 - 19 - 21 - 23 - 25, Rue DAYOT, en face du Stade Olympique (dây 12 gian)

Comité d'Administration : TÔN-QUANG-PHIỆT, HOÀNG-TĂNG, TRẦN-HỮU-DUẬN

Personnel dirigeant et personnel enseignant complètement nouveaux

TRẦN-ĐÌNH-BÀN — TRẦN-VĂN-CÁC — TÔN-QUANG-PHIỆT
HOÀNG-TĂNG — BÙI-ÁI — ĐÀO DUY-ANH
NGUYỄN-TRAN — PHẠM-ĐẠM — LÊ-TRỌNG-BẬT
. . . . . .

Deux institutrices s'occuperont des classes enfantines — une bonne discipline — un laboratoire et une bibliothèque bien garnis

Demandes d'admissions reçues à la Direction

N° 17, Rue DAYOT - HUE à partir du 15 Aoat

CHÍNH SÁCH THỰC DÂN CỦA NHẬT-BẢN

Tình cảnh dân Triều-tiên dưới gót giày của người Nhật

Người ta nói đã chán về chánh sách thực dân của phần đông Đế quốc Âu Mỹ. Nói, tức là tỏ cho mọi người rõ họ trương lá cờ «bảo hộ dân đã mạnh», mà thực thì khác hẳn. Ma có nói cũng để cho hay vậy, nào có ai đam vào tai! Miếng ăn thức dục! Lòng tham không bờ bến thức dục kia!

Nhưng từ lâu nay ta chỉ nghe nói cách thực dân của Âu Mỹ, chứ về chánh sách thực dân của Nhật, chỉ nghe phương phất vậy thôi, thực ra chưa ai rõ cho lắm. Nay thấy ông Félicien Challaye (1) có xuất bản một quyển sách nhan đề «*Souvenirs sur la colonisation*» (Những điều ký ức về chính sách thực dân), trong ấy có một đoạn mà báo «Nhân quyền» (*Cahier des droits de l'homme*) đã trích, nói rất rõ về cách người Nhật đối đãi với dân Triều tiên là một thuộc địa của Nhật, xem phải rùng mình cho thủ đoạn của một nước đi chinh phục xứ người là Nhật bản kia! Triều tiên chẳng phải là đồng chủng, đồng văn với Nhật sao? Thế mà ngày nay lại là dân bị chinh phục, không thể ngẩt đầu nổi dưới gót giày người Nhật!

Dịch đoạn sách ấy dưới nầy, biết rõ chánh sách thực dân, và biết Nhật bản với chủ nghĩa «Đại Á-tế-Á» (Pan Asiatique) của họ, gần đây ta nghe nói, chỉ là mượn và sửa lấp miệng em thôi!

Đây, hãy nghe lời ông Félicien Challaye kể:

«Vào tháng Octobre 1917, tôi — lời tác giả — đã đi ngang qua Triều tiên thuộc Nhật bản một lần, đến tháng Avril 1919 tôi lại có dịp trở lại đó một lần nữa.

«Lần nầy tôi thấy kinh thành Séoul (kinh thành Triều tiên) đang có lệnh giới nghiêm. Khắp các ngả tư đường cái, đều có quân đội Nhật gác, từ 5 giờ chiều trở đi, các lính gác ấy đều dơm lưỡi lê vào súng cả.

«Tôi nghe rằng tất thảy đô thị trong nước Triều tiên đều tuân rẹp theo quân luật (loi martiale). Sao vậy? Vì dân tộc Triều tiên, sau khi nghe được tin thế giới sẽ cải tổ lại hết, lấy sự *dân tộc tự quyết* làm căn bản, họ mới nổi lên đòi giải thoát.

«Ngày 9 Mars 1919, có 33 người ái quốc Triều tiên, khác tôn giáo, và lại chủ trương cũng khác nhau, họp tại nhà khách sạn ở kinh thành Séoul để tuyên cáo sự độc lập cho xứ họ, đều bị nhà chức trách Nhật tóm liền.

«5.000 nam nữ học sinh kéo nhau biểu diễn khắp thành phố, hô hoán xứ Triều tiên độc lập.

«Tiếp có mấy cuộc biểu tình nữa, đều có vẻ ym lặng và hiền lành. Vậy mà người Nhật đối phó một cách bạo ngược vô song.

«Về điều đó, tôi được nhiều tin báo cáo chứng cớ rõ ràng chắc chắn lắm.

«Hẳn như nhiều người đã viết, quân Nhật có đánh đập bọn biểu tình một cách tàn ác bằng gậy và bằng bảng gươm. Hẳn rằng họ có xô súng bắn vào đám dân không khí giới kia (theo bản thống kê của Nhật, có lẽ sai sự thật lắm, thì 150 người Triều tiên bị giết, 500 bị thương, 4000 người bị giữ trước mặt 2 người lính cảnh sát và 5 người sơn đầm bị giết).

«Hẳn rằng quân Nhật từ chối, không cho bọn bị thương do đồng bào họ gây ra kia được nằm nhà thương, lấy cớ nhà thương chỉ để chữa người đau ốm thôi. Bởi thế, đám người tay chân bị gãy, phải rán lết tới nhà thương người Mỹ ở cách xa lắc xa lơ.

«Hẳn rằng người Nhật có tra tấn người Triều tiên bị bắt kia, một cách đau đớn để lấy cung khai. Có một văn gia Triều tiên làm lại tòa phó lãnh sự Pháp cũng bị bắt; lúc đem tra tấn, họ bắt người ấy quì gối xuống, đạp dộng lên đùi vế và trên chân, lại bẻ gãy cho!

«Tôi lại nghe một người tù Triều tiên kể chuyện rằng, trong phòng giam kề bên phòng y, người ta dùng tới nước lã để tra vấn. Tại nhà thương người Mỹ, có chữa một người bị họ treo một ngón tay lên. Lại kiếm người tù bị cũng chử thập, nằm đượt giữa đất cho họ đập đánh.

H. H.

(*Còn nữa*)

(1) Ông Félicien Challaye, một người trọng yếu trong hội Nhân quyền ở Pháp, ông lại là Hội-trưởng ủy ban đại xá và bình vực dân Đông-dương cùng các thuộc-địa khác lập tại Pháp (Président du comité d'amnistie et de défense des indochinois et peuples colonisés); tên tuổi ông không ai lạ gì.

Lại cu li sở cao su làm reo!

Sáng hôm 21 Aout, một số cu-li sở cao su Quản lợi ở Thủdầumột (Nam kỳ) rủ nhau làm reo, yêu cầu đuổi hai người cai làm ở sở ấy, vì họ khắc bạc.

Liền đó có 4 người bị bắt là Ngãi, Tạo, Hoi và Tiêu.

Cu li sao mà làm reo hoài!

VỤ RẢI TRUYỀN-ĐƠN Ở SAIGON TẠI TÒA TRỪNG TRỊ

Sáng hôm 30 Aout, tòa trừng trị Saigon đã đem xử vụ rải truyền đơn Cộng-sản hồi tháng Juin năm nay tại Saigon. Những người bị bắt cả thảy là 12 người, nhưng tha hết, còn 8 người đem ra xử.

Sau khi hỏi bị cáo, tòa kêu án:

Lê-văn-Hạnh 18 tháng tù, Ngô-văn-Xuyết 1 năm tù, Trịnh-văn-Lâu và Ngô-Khắc-Tuấn mỗi người 8 tháng tù, Phạm-văn-Nuôi và Võ-văn-Dưa mỗi người 6 tháng tù treo, Võ-văn-Kỳ 6 tháng tù. Lê Văn-Ba được tha bổng.

Vụ nầy có ông Hồ-hữu-Tường bị bắt, giam ít ngày rồi được thả ra.

Huyết thệ của quân nhân Quảng tây

Cùng thề kháng Nhật cứu quốc, thà đứt đầu không thà hàng phục ai.

Theo tin Nam-ninh, Tướng-giới-Thạch phái đến 15 sư đoàn, 6 chiếc chiến hạm và trên 30 máy bay ném tạc dạn sang Quảng đông, và Tưởng thân hành đến Quảng châu. Ai cũng biết là Tưởng cốt dùng võ lực chinh phục Quảng tây.

Nhưng các giới Quảng tây không thèm rúng, nhứt là phái quân nhân, nhà lãnh tụ quyết kiên trì chủ nghĩa «tiêu thổ để kháng» mà bao nhiêu quan tá binh sĩ cũng một lòng khẳng khái như thế.

Chính ngày 10-8-36, toàn thể quân bộ làm lễ tuyên thệ, quyết đem lòng huyết thành ủng hộ chủ nghĩa «kháng địch cứu quốc», không hàng ai, không sợ chết, ai trái lời thề sẽ bị tử hình.

Thệ xong, các quan tá cầm kim chích ngón tay giữa, dùng huyết đóng dấu trên tờ thề ấy. Kế các nhà lãnh tụ đọc lời huấn từ, quân nhân và công chúng hô reo.

Xem thái độ các nhà lãnh tụ và quân nhân Quảng tây không có chút ý gì là hàng phục Nam kinh. Gia dĩ quân nhân Quảng đông ở trong cũng có phái rục rịch âm thông với Quảng tây. Hiện họ Tưởng đã đứng vào cảnh địa rắc rối, không đạt được mục đích chinh phục Tây nam: dùng binh lực đánh Quảng tây, mang tiếng là nội chiến tự mình gây ra, e quốc dân khởi lên phản kháng. Cứ để Quảng tây tự do chăng? làm sao thống nhứt chánh quyền được, lại bị phái nầy gia cho cái tiếng «bán nước».

Chờ xem thời cuộc xoay ra sao!

M. Hồ đắc Cung làm nạn, nhưng không hề gì

Lúc 7 giờ sáng 30 Aout, M. Hồ-đắc-Cung, người đã chế tạo thứ máy bay «con rận trời», cầm lái chiếc phi cơ Luciole, bay tại Tân sơn nhứt.

Bay vừa lên khỏi mặt đất thì bị gió thổi rớt vọt, M. Cung hạ xuống chẳng được. M. Cung phải cho máy bay lên cao, tránh khỏi gió, lại gặp phải sa mù, đánh để cho chiếc phi cơ bay đâu tự ý. Bay tới cụm rừng nọ thuộc về Gierny, cách Biên hòa 90 cây số mới hạ xuống được. Nhưng gặp nhằm chỗ đất có nhiều gò cao, nên chiếc máy bay phải nhồi xuống rất mạnh, gãy hết một bánh xe, và chong chóng cũng bị hư hao rất nhiều.

Còn M. Cung thì đập nằm vào máy bay, cắn đứt lưỡi.

Giữa rừng xanh, M. Cung may gặp được một tên Mọi dẫn đường ra một đường đường.

Hiện M. Cung đương nằm dưỡng bệnh tại nhà thương Gia định.

ÔNG CHỦ BÁO «COURIER D'HAIPHONG» TẠ THẾ

Ông Le Gac, chủ báo «Courier d'Haiphong», hôm 29 Aout đã tạ thế, hưởng thọ 54 tuổi.

Ông là tay viết báo có danh ở Đông-dương.

HỘI NGHỊ CÁC QUAN TOÀN-QUYỀN THUỘC-ĐỊA SẼ NHÓM VÀO THÁNG OCTOBRE TẠI PARIS

Paris, 29-8. — Trong tháng Octobre sẽ có cuộc hội nghị các quan Toàn quyền thuộc địa dưới quyền bộ Thuộc địa.

Quan Toàn quyền Brévié đang sắm cuộc hội nghị nầy mới sang Đông dương.

Tin thêm về vụ hối lộ ở Bình-thuận

HUẾ — Về vụ hối lộ mà các quan tỉnh Bình-thuận bị kiện (T. D. đã đăng trước), gần đây, Chính phủ đã cử một hội đồng thẩm vấn khác. Hội đồng ấy, có quan Công sứ tỉnh Quảng ngãi là ông Gey làm Hội-trưởng, quan Tuần Khánh-hòa Hồ-đắc-Ứng, Tuần vũ Phú yên Trương như Tỉnh, Thị lang bộ Công tác Đặng-văn-Hướng làm hội viên.

Sáng ngày 4 Septembre, hội đồng đã khởi sự nhóm tại viện Cơ-mật. Bắt đầu một ông hội viên là quan Tuần Hồ-đắc-Ứng đứng lên đọc lời sắc của Hoàng-thượng đặt ra hội đồng ấy.

Đoạn, các quan hội đồng xét hồ sơ, rồi hỏi các ông quan bị cáo những câu cần thiết, thì mấy ông nầy vẫn khai như trước.

Được chừng nửa giờ, thì hội đồng cho 3 ông Án-sát Trương Kỳ, Kinh lịch Trần Dĩnh, thổ Tri huyện Lê thượng Văn về trước, còn ông Tuần Mai hữu Lan phải ở lại đó hầu cho đến 11 giờ.

Buổi chiều hội đồng nhóm lại, cũng chỉ gọi một mình ông Mai-hữu-Lan đến chực hầu.

Nghe hội đồng nầy phải làm việc mất vài hôm mới xét xong lại hồ sơ ấy, rồi sẽ trình lên hội đồng Tượng thơ và quan Khâm-sứ xét nghị, sau mới tâu lên Hoàng-thượng tài định.

P. V.

Quanh vụ đò bác tại 2 mỏ Boneng-Phontiou

Tối bữa 17-8-36, vào quảng 10 giờ rưỡi đêm, có quan Giám-binh lại tỉnh Thakhek đem một đội lính khố xanh vào vây bắt sòng bạc tại mỏ Phontiou. Chẳng may người đưa đường đi lạc vào nhà khác, cho nên con bạc họ biết mà chạy được hết, không bắt được quả tang.

Tuy vậy, sáng bữa 19-8-36, quan Giám-binh cũng có lại xem xét cái sòng bạc ấy, còn có tang cái nhà bằng lá mà người chủ gà mới cho làm lên để đánh mới được độ mấy ngày. Bởi vậy cho nên quan Giám binh mới bắt tên Dzi làm hồ li cho sòng bạc đó về Thakhek để xét hỏi.

Không rõ quan trên xét xử ra làm sao mà sòng bạc đó họ vẫn cứ được đánh tự do như thường.

Hiện bây giờ họ vẫn còn đánh tại nhà tên C. P. tuần dinh cho quan....

Vì mối lợi quá to, vả lại quan trên bắt không được quả tang, nên họ không bỏ.

Mong sao quan trên vì dân lao động hai mỏ, mà điều tra cho ra manh mối, nghiêm cấm bắn đi, thì dân lao động chúng tôi mới mong có ngày làm ăn như trước.

Dân lao động
Boneng — Phontiou
lai cảo

BẮT NGƯỜI RẢI TRUYỀN ĐƠN NÓI VỀ «ĐÔNG DƯƠNG ĐẠI HỘI»

Theo báo *Việt nam*, tối bữa 24 Aout tại châu thành Quinhơn có rải truyền đơn. Không phải truyền đơn cộng sản, mà lại là thứ truyền đơn nói về Đông dương đại hội mà ở Nam kỳ đã có rải nhiều lắm rồi.

Qua bữa sau, ông cò mật thám ở Qui nhơn bắt được hai người là Thái Lương phụ và Trần Thông sốp phơ xe Đông lợi chạy Saigon—Tourane, giam hai người tại bót từ 2 giờ tới 10 giờ, rồi thả.

Thả ra, ông Cò lại răn: «Lần nầy là lần đầu, nếu sau nầy còn tái phạm, sẽ bị tù».

Ủy ban Lâm thời để ý đến mà can thiệp cách nào đừng có sự phản động như thế xảy ra.

Cuộc nội loạn ở Tây ban nha

...theo tin chánh phủ Madrid

Madrid, 31-8 — Bộ chiến tranh có tỏ thông tin rằng trận Estramadure vẫn còn kịch liệt. Lại có trận huyết chiến ở gần Navel-Moral.

Barcelone, 31-8. — Ở miền Huesca, loạn quân bị bại một trận khá to.

Loạn quân công kích Malaga và Sierra-Guadarrama, nhưng đều bị đánh lui hết.

... theo tin của loạn quân

La Corogne, 30-8. — Sở vô tuyến điện La Corogne có tin rằng một chiếc máy bay của loạn quân ném bom xuống bộ Caifa trenh Madrid làm thiệt hại khá to.

Séville, 31-8 — Sau khi thắng trận Oropesa, một đội loạn quân tiến đến Tolède thăng luôn quân cộng sản một trận nữa.

Người ta nói trong tác quân chính phủ xuống tàu ở Majorque bị loạn quân bắn giết hết 400 người và làm bị thương 200.

Loạn quân chiếm Espina thuộc Asturées, các nơi ở Lazarte thuộc Guipyzcoa, Torrige thuộc Tolède, Puente Arzobispo, Talavera, Teja, Almodovar del Campo, Salvatiera và Salvaleon thuộc Badajoz... Lại đánh lui quân chính phủ ở Albeina (Sarragosse) và chung quanh Santander.

Máy bay của loạn quân ném bom xuống phố đài Guadalupe, trong thành phố Valence.

Bỏ bằng tú tài bản xứ

Chương trình thi lấy bằng tú tài bản xứ thật là gay go gắp mấy thi bằng tú tài tây.

Nên vừa rồi, trước khi vào Saigon để về Pháp, quan Toàn-quyền Robin đã ký nghị định bãi bỏ bằng tú tài bản xứ.

Tiệc trà đãi quan Phó toàn quyền Châtel

Trước ngày về Pháp nghỉ, ngày 5-9-36, quan Phó Toàn quyền có ghé qua Huế, các quan và các nhân vật Tây Nam các giới có thiết tiệc trà tại Viện Dân biểu để tiễn ngài.

Đúng 5 giờ rưỡi, quan Phó Toàn quyền cùng quan Khâm sứ đến. Sau khúc nhạc linh chào xong, quan thượng Lại Thái-văn-Toản đứng nói ý nghĩa tiệc trà ấy; đoạn, ông Nguyễn-khoa-Toàn, ty trưởng bộ Giáo dục đọc bài dịt của khá dài, quan Phó Toàn quyền đọc đáp từ.

Xong, ăn bánh uống trà rồi tan hội.

P. V.

THƠ-TÍN

Cùng ông L. v. M. Faifoo

Được bài ông nói mấy chuyện ở Lọc lộ, rành là chuyện không quan hệ, chính những người trong cuộc không hậu ca, không chứng cớ gì, nên không đăng.

Mấy người dân ở làng Kỳ sơn, phủ Tuy phước, Bình định

Được bài lai cảo mà người viết không ký tên, chỉ nói trống cảm làng, nên không thể đăng được, ít nữa người thay mặt cho dân ký tên.

Ô. Ng. H., v. Đông thuận, Đức phổ, Quảng ngãi

Được bài ông nói chuyện tiêm thuốc.... Việc ngày tháng 2 ta mà nay mới nói, trễ quá, không đăng

T. D.

Phú-Xuân Học-Hiệu

41-43-45, Đường Gia hội (Huế) — Hiệu-trưởng : Cao-văn-Chiểu

Nhập học : ngày 1er Septembre 1936

Trường lập đã lâu (từ 1931), nên đã có cơ sở rất vững bền. Hiện nay chỉ có Bổn-trường là đủ các lớp Cao-đẳng Tiểu-học, từ Nhứt-niên đến Tứ-niên.

Giáo-sư chuyên-môn và thực-luyện : Trong năm nay, Bổn-trường gồm có 3 giáo-viên Cao-đẳng Sư-phạm và 10 giáo-viên Tú tài và Tốt-nghiệp.

Năm nào, số học sinh trúng tuyển cũng rất đông, hơn cả các trường tư ở Huế.

Trường có một phòng thí-nghiệm rất hoàn toàn, địa-lý và cách-trí đồ, có Máy-nói và bản đọc (disques littéraires) và tủ sách cho học trò mượn.

Có dạy thêm tiếng Anh và nhạc để học trò đi thi B. E. và D. E. P. S.

THI TIỂU-HỌC PHÁP-VIỆT (C. E. Primaires)

Số học sinh trúng tuyển ở các trường Tư-thục ở Huế năm nay :

Phú-Xuân	đi	35,	đậu	16	Hồ-đắc-Hàm	đi	46,	đậu	7
Saint Pierre	—	25,	—	5	Jeanne d'Arc	—	6,	—	2
Sainte Marie	—	7,	—	3	Pellerin	—	19,	—	8
Trung-Bảo	—	7,	—	1	Providence	—	7,	—	4
Vạn-Xuân	—	3,	—	1	Thuận-Hóa	—	21,	—	3

THI TỐT-NGHIỆP (DIPLOME), 1ère SESSION :

Đi 34, được vào oral 13, đậu 10

THI DIỄN-THUYẾT VỀ LỄ KỶ-NIỆM LYAUTEY :

Cả thảy 8 giải, Phú-Xuân được 3 giải

THI VÀO CÁC LỚP QUỐC-HỌC :

Năm 1936, ở Quốc-Học có thi lấy học trò ngoài vào các lớp Cao đẳng Tiểu-học; *học trò Phú-Xuân đậu vào hơn phân nửa :*

Vào Nhứt niên: lấy 70, có 24 trò ở Phú-Xuân đậu vào.
— Nhị niên: 4 trò đậu, có 2 trò ở Phú-Xuân.
— Tam niên: 2 trò đậu, cả hai đều ở Phú-Xuân.
— Tam niên (ban Thương-mãi): 7 trò đậu, có 4 trò ở Phú-Xuân.
— Tứ niên: 4 trò đậu, có 2 trò ở Phú Xuân.

Vậy các học sinh muốn lựa một trường để học, nên xem và so sánh các con số trên nầy.

TRẺ CON GẦY ÓM

nguyên nhân vì đâu?

Nhiều đứa trẻ thân thể gầy ốm, mặt mày xanh vàng, bụng to và thường có sán, đêm ngủ nằng khóc, thường có ghẻ sài, xét ra bởi những nguyên nhân sau nầy:

Bẩm thụ thiên nguyên yếu;
Trong mình có độc bởi những bệnh di truyền;
Tỳ vị tích trệ bởi bú mớm không thường, ăn những thứ ăn khó tiêu, hoặc cảm lạnh.

Muốn bồi bổ thiên nguyên, tiêu tích trệ, bổ tỳ vị; trừ ghẻ sài, lọc máu độc, để cho thân thể mập mạnh, khí huyết đầy đủ, da thịt nở nang, gân xương cứng mạnh, nên cho dùng:

Thuốc bổ trẻ con

HIỆU CHỢ THỌ

Một chai 0$60

NHÀ THUỐC VINH-THỌ TOURANE

Thuốc nào trị bệnh ho hay hơn hết, hiệu nghiệm hơn hết

THUỐC BỔ-PHẾ THÁNH-DƯỢC

Ho gió, đàm, siễng v. v....
dùng vào thầy thuyên giảm cấp kỳ

Tại nhà thuốc Đại-Quang, 27, Bd. Tổng-Đốc-Phương CHOLON. Có để cho mọi người thí-nghiệm khỏi phải trả tiền.

Có mua uống, xin nhìn kỹ nhãn con Bướm-Bướm.

https://tieulun.hopto.org

Sữa
NESTLÉ
HIỆU CON CHIM

SỨC KHỎE CỦA TRẺ CON
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học Lycées ở Khắp Đông-Dương

Hội-Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

Hội tư-bản lập theo chỉ-dụ ngày 13 Avril 1916

Vốn của hội đã đóng tất cả là :
1.000.000 lượng bạc Thượng-Hải và 8.000.000 quan tiền Pháp
Hội-quán 7, Avenue Edouard VII Thượng-Hải
Quản-lý cuộc Đông-pháp 26, đường Chaigneau Saigon
SỐ TIỀN DỰ THU TỚI NGÀY 31 DÉCEMBRE 1935 : 2.022.045$37
(số bán cuộc Đông Pháp mà thôi)
TIỀN CHO VAY TRONG CUỘC ĐÔNG-PHÁP
để đảm bảo những số tiền đong vào hội số trên là: 2.124.258$73
Xổ số hoàn vốn cho phiếu Tiết-Kiệm mở ngày 28 Août 1936
Chi ngánh : 26, đường Chaigneau Saigon
Chi ngánh : 81er đường Trang-tiền Hanoi

Chủ-tọa : Ông FUYET Quản lý Đông-Pháp ngân-hàng. *Dự kiến* : Các ông : HUA-THU-KIEC và LY-CU cùng quan thanh-tra đương quyền kiểm soát các hội tư bản

Số phiếu	Tên người cầm phiếu	Vốn phiếu
	Cách thức số 2 — Bộ số 1037 trúng ra	
3384	Cô ARMANDE LARDIVEL, 82 phố Gia Long, HANOI	1.000$00
4492	Ông PHAM-VAN HUT, Thư ký nhà SIOAC SAIGON	500 00
67 b	Ông LIM-PIA-HUON, buôn bán ở PHOMPENH	250 00
8072	Ông NGUYEN-VAN-LAM, Giáo học ở SONLA	250 00
	Cách thức số 3 — Bộ số 103 trúng ra	
115	Ông PHAM-NGOC GIAO, phố Prince-pale ở PHULY	150$00
	Xổ số trả tiền lời — Số tiền lời là : 266$93	
2580	Ông VIEN-DE, 14 Quai de la Susse ở HUE	66$73
2591	Ông TRAN BUU, Thợ máy nhà bưu điện HUE	66 73
2605	Ông DAO-DINH-KHANH, 258 phố Lagrandière, SAIGON	66.73
2606	Ông PHONG TZI-LUONG, 53 Grand' Hue THANHHOA	66.73
	Cách thức số 5 — Xổ số hoàn vốn gấp bội	
14465B	Ông NGO-GIA-LE Tri-huyện Tam Nông SUNG-HOA (phiếu 200$00) được	1.000 00
14465A	Phiếu 200$00 đã hãy bỏ	
	Cách thức số 8 — Hoàn nguyên vốn - Bộ số 1419	
3659	Ông PHAM-VAN-LOC, Thông-ngôn ở XIENGKHOUANG	1 000.00
15359A	Ông NUYNH-CONG-VANG, ở nhà Bưu-điện SAIGON	500.00
23081A	Phiếu này chậm đóng tiền quá một tháng, nên không được hưởng quyền lợi về cuộc xổ số trên đây	
	Cách thức số 5 — Xổ số miễn góp — Bộ số 89 Giá cuộc lại	Vốn phiếu
29057	Ông DELOR SAVARIMOUTTOU, 108 phố hàng dầy HANOI 514$00	1000$00
8722A	Ông TA-NGOC-HAM, ở nhà Bưu-điện MEMOT 276 50	500.00
11209A	Ông AGAMADOUSSAH, Thương gia ở QUINHON 110.20	200.00
23649A	Ông TRAN-XUAN-DAO, Giáo học Vinh-lai, Cẩm xuyên ở HATINH 106 40	200.00
4590B	Ông HOANG-VAN-HOAN, 47 phố Richaud HANOI 102.80	200 00
	Phiếu số 22453A, 7605B, 11777B chậm đóng tiền quá một tháng, nên không được hưởng quyền lợi về cuộc xổ số trên đây.	

Số tiền hoàn vốn gấp bội cho phiếu số 5 về tháng Septembre 1936 đã định là : 5.000$00. Kỳ mở số về tháng Septembre sẽ mở tại Saigon vào ngày thứ hai 28 tây.

Institution **HO-DAC-HAM**

ENSEIGNEMENT PRIMAIRE ET PRIMAIRE SUPÉRIEUR FRANCO-INDIGÈNE

Rue Jules Ferry -:- HUẾ

avec collaboration de :

M.M.	Trần-đình-Đàn	Diplômé de l'Ecole supérieure de Pédagogie (Professeur de lettres)
	Nguyễn-viết-Ân	Diplômé de l'Ecole supérieure de Pédagogie (Professeur de Sciences)
	Phạm-hữu-Khánh	Diplômé de l'Ecole des Beaux Arts (Professeur de Dess. Ecrit)
	Đặng-Minh	Certifié d'Etudes supérieures de Littérature et de Philologie française. Certificat de license d'enseignement (Professeur de lettres)
	Trương-Tu	Diplômé d'Etudes supérieures Electrotechniques (Professeur de Sciences et de Math.)
	Nguyễn-ngọc-Cẩu	Diplômé de l'Ecole supérieure de Pédagogie (Professeur de lettres)
	Nguyễn lê-Thiều	Bachelier
	Thai-van-Phan	Bachelier
	Nguyễn-khoa-Trang	Bachelier
	Nguyễn-Giát	Bachelier
	Đào-Tru	Bachelier
	Nguyễn-hữu-Bang	Bachelier

Rentrée des classes : 14 SEPTEMBRE 1936

La Direction a l'honneur d'informer les parents des élèves qu'un régime d'INTERNAT et de demi PENSIONNAT est institué à partir de la rentrée des classes de cette année.

Pour tous renseignements, prière de s'adresser à la Direction.

VIỆC TRONG NƯỚC

Phong thơ niêm có 25$00

Một cách bịt miệng

HUẾ. — Vừa rồi ở trường Bá công có xảy ra một chuyện «Phong thơ có bạc», dư luận xôn xao :

Nguyên học trò trường Bá công, ai cũng biết, học tập nhiều, mệt nhọc, nhờ ăn uống tử tế mới mong có sức để quậy máy, để đập bóng, để đào sắt, để bứa gỗ vân vân.

Năm nay, ông Phước, người thầu nấu cơm, ngày đầu cho ăn cháo khô ; cơm trưa đáng lẽ ăn lúc 11 giờ rưỡi mà để đến 12 giờ 1.2 mới dọn. Hôm ấy quan đốc và ba thầy kiểm khán tha thứ cho, vì mới lần thứ nhất.

Ngày thứ nhì, để ăn được kỷ lưỡng. Nếu ông Phước cứ lo nấu nướng kỷ lưỡng thì khó mà xảy ra việc lôi thôi.

Đây không ! ông Phước định mua lòng các thầy, đến qua ngày thứ ba, lúc 8 giờ mai, ông đem đưa cho ông Đang Tập (Surveillant général) một cái bì thơ niêm kỹ càng.

Không hề cái bì thơ kín đựng những gì, ông Tập ngăn ngừ không chịu lấy. Vừa khi ấy có người cô-li tên Con đi qua đấy, ông Tập kêu lên Con lại đứng làm chứng cho ông xé cái bì thơ, thì trong ấy có một xấp giấy bạc 20$ và 5$ hùm theo một cái thư xin ơn quan.

Không thể bỏ qua được, ông Tập bèn đem chuyện ấy trình quan đốc trường.

Mong quan đốc xét vụ nầy cho minh bạch, thì học sinh trường Bá công sau nầy mới mong tránh khỏi cái vạ cơm cháy cơm khét.

Tout.

Ăn cắp quạt điện

Ngày thứ năm 27 Août, một tên đi xe đạp, nói tiếng Huế, trạc độ 20 tuổi, mặc đồ thợ điện (mũ mới, sơ mi cụt tay, quần tây xanh), người vừa vừa, mu cổ có một cái mụt, vào bộ Kinh lý xin sửa điện. Đương lúc không ai để ý, nó xách mất một cái máy điện hiệu Marelli đông mất !

Ăn cắp táo bạo thật ! Lại cảo

Một tin đồn huyễn

Gần đây, có tin đồn nhà nước có xuống lệnh, bắt đời mồ mả, sơi xím Tả tây, làng An cựu, phía sau nam núi Tam thai (gần cống Bạc), nhưn dân trong thành phố, phần nhiều tỏ ý lo lắng. Nhưng hỏi tại tòa Đốc lý Huế, thì ra tin ấy chỉ là một tin đồn huyễn, chứ chính phủ chưa hề có lệnh sức đuổi các mồ mả chỗ ấy bao giờ.

P. V.

Sâu và bọ xít phá lúa

THỪA-THIÊN. — Tại làng Cẩu ban, huyện Phong điền, và làng chung quanh đó, hơn một tháng nay, có sinh ra một thứ sâu như bọ xít, nên người ta gọi là bọ xít, nó bay trên không mà lội xuống nước cũng được. Hễ nó sinh ra ở đám lúa nào, trong vài ngày thì cắn các gốc lúa đều rã cả.

Lại sinh ra một thứ sâu, hình dỏ mà có cánh, bay trên không trung từng đám, hễ sa xuống đám lúa nào, trong giây lát thì đều bị khô lần rồi cháy như lửa hấp, nên người nhà quê gọi là sâu lửa hay sâu nồm. Cái hại nhà nông cứ điền ra luôn !

P. V.

Một vụ phủ thu

HÀ-TỊNH. — Dân 8 làng Đan chế, Hà hoang, Văn hanh, Đông nam, Đan hộ, Ngọc điền, Châu lâm, Lộc thủy, gián canh tại phần đất xã Ngọc lũy (Tổng trung, Thạch hà) xưa nay bị nhiều đều ưc : lúa sương tác gặt quá nặng ; thuế đã thu phủ, còn phải nạp môn tiền nhương trùng, kỳ đảo v. v.

Vụ thuế năm nay, lại quá tay hơn nữa : Lý trưởng Ng. Ch. với 12 người tọa thu (Ng. Quý, Võ Soạn, Ng. Cơ...), ruộng nhất xấu mà thuế (thông thu) mỗi mẫu 2$20, ai hỏ môi thì dân đã bạc sống còn bị đánh, hẹp, mắng dọa. Biên lai mô hồ : tơ biên số bạc thì không biên mẫu sào, thì biên mẫu sào thì không biên số bạc. Mấy chữ gián canh tại bản xã địa phận, tương ngăn đều nạp sự thanh...» là cái mẹo dấu gian của chúng. Mà xin được biên lai không phải là dễ, còn phải lệ trầu rượu và môn tiền ngoại nữa kìa !

Việc thấu quan trên, ngày 5-7 đã có phái của quan phủ Thạch hà về điều tra và làm biên bản. Số bạc phủ thông 100$.

Chờ xem quan xử thế nào.

Dân thôn

Phải đem làm công lợi

Năm nay sở Kiểm lâm đến tất cả những cây xi lan lớn ở dọc bãi bể thuộc địa phận Kim đôi, Xuân hải, Đào nhân (Thạch hà), và Tuy lộc, Yên định, Yên điềm (Can lộc), cây to thì bán cho các chú thầu ở Vinh, còn cành nhỏ và lá gộc thì cho các sở tại. Nhiều làng thu lợi đó đến bạc trăm.

Vậy các người chức hào trong mấy chốn đó nên đem số tiền ấy làm công bản, có lịch cho đồng dân, nếu chia năm phát bảy để chè rượu, uống phí mất món lợi ta, mà dân nghèo đói không thể đóng góp, nhờ món lợi tự nhiên có số tiền mà đỡ được ít nhiều. Mong lắm ! *Tà D.*

Cái điều của lý hào

Chúng tôi dân làng Phương điền, tổng Phương điền, huyện Hương khê, xin đăng việc như dưới :

Kỳ sưu thuế vừa rồi, lý trưởng làng chúng tôi Nguyễn cao Cương, cùng hào cựu các người hội thu, đòi dân đến bắt nộp bắt theo lệnh họ. Trong 200 nhà điền, trên khoán mấy mươi năm trời không cho cái biên lai nào cả. Nhân các người ấy uống rượu say sưa, để quyền sổ nhật ký và mẫu cao các hạng cho dân được thấy, xét trong quyển sổ mới biết là các người hào lý thông đồng đối quan, hiếp dân rất là oan khổ. Như hạng Khoa trong gia quyền có 60$ thuế, mà nạp có 17$50, Lê Tuyển 74 thửa ruộng đất mà nạp có 17$50, Lê Tuyển 74 thửa ruộng đất mà nạp có 4$, Nguyễn Thảo 10 chả điền giao cho y nộp tất cả, thì số bạc có thơn 15$ mà y nạp có 10$. Còn dân chúng tôi thuế điền thổ có 3$10 lấy đến 4$52, chả điền cũng thế. Hiện bây giờ sổ nhật ký và các mẫu cao đã trình quan huyện mà xử cứu chưa xong.

Mong quan trên xuống phúc trừ mối tệ hào cường những lạm mà cứu dân trong thời gian kinh tế nầy.

Dân nộp thuế

(*Xem tiếp trang 4 cột 3*)

BỊNH HO

Bịnh ho là bịnh rất nguy hiểm, bao điều ho gió không điều trị thành chứng ho lao. Người có bịnh không lựa thuốc hay mà dùng, thì nguy hiểm cho người bịnh lắm. Như :

Thuốc ho BẮC BỬU
Hiệu Nhành-Mai

Từ Nam ra Bắc, ai cũng công nhận là một thứ thuốc hết sức hay. — Trị bịnh ho thần hiệu vô cùng, uống vào trong 10 phút đồng hồ thấy bớt đàm, hết ngứa cổ, trong mình rất dễ chịu, một ngày hết ho. Hiệu thuốc nầy có cho chứng tợ. Tên vẽ khắp cả Đông-Pháp, có hơn 800 nhà Đại-lý bán. Các chứng ho, như là ho phong, ho gió, ho cảm, ho cảng, đàn bà ho mòn, ho đàm nhiều, ho đến nỗi khan tiếng dùng đến thuốc nầy thì qui ngài sẽ khen tặng vô cùng, vì mới rõ lời tôi nói là đúng với sự thật. Có gửi bán khắp nơi. Giá mỗi gói 0$15. Các nhà buôn có bán, mua sỉ lời nhiều, do :

Nhà thuốc NHÀNH-MAI
203, Pont-Blanchy — TÂN-ĐỊNH

HANOI : do nơi Nguyễn-văn-Đức 11 rue des Cotonnes
HUẾ : Viễn-Đệ, 11 quai de la Susse và các Đại-lý dân Khanh-Diệp đều có bán thuốc ho nầy.

TRỪ TUYỆT BỊNH SIÊNG
THUỐC
SIÊNG
Hiệu Nhành-Mai

Ai dùng thuốc nầy không hết bịnh, xin một tờ thường mười, và đem làm giấy cam đoan cho mỗi vị dùng thuốc.

(Hay bổ sung) giá 0$30

Bịnh siêng năng thuốc nầy vào thì hết liền (Kg thích)

Qui vị mắc phải chứng bịnh siêng. Dầu đau lâu, dầu nặng thế nào, dùng đến thuốc nầy trừ tuyệt bịnh, hiệu nghiệm như thần.

Chứng siêng sanh ra bởi đàm tụ đồng trong tỉ phổi, phổi không thông, hơi thở khó khả. Đàm tụ càng nhiều, khí tỉ phổi, thì hơi thở càng khó khăn một nhọc, người bịnh bèn rất khó chịu vô cùng. Người yếu cớ gặp lúc đàm nhiều phổi bị nghẹt, thở không kịp phải ói ra đuối.

Vậy khi siêng, bất luận đau lâu hoặc mới phát dầu nặng nhẹ thế nào, dùng đến thuốc nầy hiệu nghiệm như thần, nống vào, đàm hạ, hết siêng tức thời. Khắp nơi có bán nơi chỗ đại lý Nhành Mai. Mua sỉ do nơi nhà thuốc Nhành Mai 203 Pont Blanchy Boîte postale n° 62 Saigon.

Giá mỗi ve 0$60

HUẾ : Viễn Đệ 11 quai de la Susse, và các chỗ đại lý dân Khanh diệp có bán thuốc siêng nầy.

Muốn cho trẻ em đặng ngộ nghĩnh, hãy mua sữa đặc ngọt có đường hiệu « MẸ BỒNG CON » (Bébé Hollandais) mà dùng.

Chất sữa thượng hạng, làm riêng cho trẻ em và xứ nóng.

Sữa « MẸ BỒNG CON » (Bébé Hollandais) thế cho sữa hiệu « LE COSSE » — giá trị sữa vẫn không đổi, nhưng thay cái nhãn mà thôi

ĐẠI LÝ :

ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUẾ — TOURANE — QUINHON

BÁ = TƯỚC MÔNG = THẾ = TÔN

(LE COMTE DE MONTE-CRISTO)

PHÁP - QUỐC LỊCH - SỬ TIỂU - THUYẾT

Tác-giả : Alexandre Dumas — Số 81 — *Dịch-giả* : Nam-Son

Phờ-ráng không còn hy vọng tìm ra cái « động » kia, cũng hết thả sân bẩn, nên nôn nả ăn và hối chủ tàu lo sắp đặt cho tàu chạy.

Nửa giờ sau, chàng lên tàu.

Chàng nhìn chiếc tàu của Xim-ba một lần sau cùng : tàu ấy sắp biến mất ở vịnh Bọt-tô-Vét-si-ô.

Khi tàu chàng chạy, thì tàu kia đã biến mất rồi, mà câu chuyện trong đêm : nào bữa ăn tối, nào món ha-sit, nào tượng đá, đều tiêu tán hết.

Tàu chạy cả ngày, cả đêm. Ngày hôm sau, khi mặt trời vừa mọc, thì đã không thấy đảo Mông-thế-tôn đâu nữa rồi.

Trở về đến Phờ-lô-ráng, Phờ-ráng lo lại chuyện thù tạc nầy nọ, cùng việc đi theo bạn ở Rô-mờ.

Chàng đáp xe hơi đi Rô-mờ và và chiều ngày thứ bảy thì đến trước sở Thương chánh.

Như đã nói trước, phòng ngủ đã đề dành sẵn, chỉ còn phải đi đến khách sạn Bát-ty-nhi ; nhưng đó không phải là việc dễ, vì trên các con đường ở Rô-mờ đã chật nich cả người.

Chàng rán hết sức mà chen vào đám người mỗi phút mỗi đông và mỗi nào động thêm, và đến nhà khách sạn, Chàng chưa hỏi gì đến mà các người lái xe cùng bồi bếp đã nói—giọng nói rất thô kịch—rằng không còn chỗ cho chàng ở khách sạn Lông-đờ-rờ. Chàng bèn đưa danh thiệp vào cho Bát-ti-nhi và bảo gọi An-be-Đờ-Mọt-xép. Cách đó có hiệu quả : Bát-ti-nhi lật đật chạy xuống xin lỗi chàng. rồi là các người lái xe cùng bồi bếp, và sắp sửa giắt chàng ta lên cho gặp Mọt-xép, thì Mọt-xép vừa xuống.

Cái gian để dành cho hai chàng công tử ấy gồm hai cái phòng ngủ đều xây mặt ra phía đại lộ, điều mà Bát-ti-nhi cho là qui vô giá trong mấy ngày lễ ấy. Còn bao nhiêu phòng trên tầng lầu ấy, thì có một người khác thuê ; người nầy, một là người Xi-xin, một là người Man-tờ, nhưng không ai biết đích là người xứ nào trong hai xứ ấy.

Phờ-ráng nói với Bát-ti-nhi :

— Thế là được rồi, nhưng còn phải liệu sao cho tối nay chúng tôi có bữa ăn và ngày mai và mấy ngày tiếp có xe ngựa để đi dạo chơi.

— Bữa ăn tối thì tôi sẽ xin bảo dọn hầu qui quan ngay bây giờ cũng được ; nhưng xe ngựa thì...

Mọt-xép nói lớn tiếng :

— Sao ? Ông Bát-ti-nhi, đừng nói dởn như thế chớ ! phải có xe ngựa cho chúng tôi chớ !

— Người ta sẽ hết sức tìm cho qui quan một cái. Tôi chỉ có thể nói thế thôi.

Phờ-ráng hỏi :

— Khi nào mới trả lời lại cho chúng tôi biết ?

Chủ khách sạn trả lời :

— Sớm mai.

Mọt-xép nói :

— Thì bất quá trả mắc tiền hơn một chút chớ gì ! ngày thường thuê một chiếc 25 phật lăng, ngày chúa nhật và ngày lễ ba chục hay ba mươi lăm phật lăng, bây giờ thêm năm phật lăng nữa là bốn chục phật lăng, là được chớ gì !

— Tôi sợ trả xấp hai cũng chưa chắc thuê được.

— Vậy thì cứ cho thằng ngựa vào xe tôi, xe tôi vì đi luôn nên bây giờ ngó không được tử tế, nhưng thây mặc.

— Tìm đâu cho ra ngựa mà thằng ?

Mọt-xép nhìn Phờ-ráng tỏ bộ ngớ ngẩn không hiểu câu trả lời của Bát-ti-nhi, và nói :

— Phờ-ráng, bạn có hiểu gì không? Không có ngựa... thiếu gì ngựa trạm chớ...

— Trong mươi lăm ngày lại đây người ta thuê hết, bây giờ có còn cũng chỉ còn đủ số ngựa cần dùng về việc đem thư từ thôi.

Phờ-ráng hỏi Mọt-xép :

— Vậy bạn nghĩ thế nào ?

— Tôi có tính hễ gặp chuyện gì rắc rối thì tôi bỏ qua mà nghĩ sang chuyện khác. Bây giờ đã có ăn chưa, ông Bát ti-nhi ?

— Thưa có.

— Vậy ta ăn trước cái đã.

Phờ-ráng hỏi :

— Nhưng làm sao cho có xe có ngựa được ?

— Bạn cứ yên tâm, rồi tự nhiên sẽ có.

Mọt-xép với cái luận lý «có tiền mua tiên cũng được» ấy, ăn, ngủ và tưởng thấy mình đương ngồi trên chiếc xe sáu ngựa mà đi xem lễ.

XII

Quân cướp ở Rô-mờ

Sáng ngày hôm sau Phờ-ráng dậy trước ; và vừa dậy, chàng bấm chuông.

Tiếng chuông còn reo, thì Bát-ti-nhi đã vào và không đợi Phờ-ráng hỏi, ông ta đã nói :

— May quá, hôm qua tôi không dám hứa trước với qui quan, vì tôi sợ sai lời ; qui quan đến chậm quá, bây giờ chỉ còn có một chiếc xe, cố nhiên là để dành trong ba ngày sau cùng.

Phờ-ráng hỏi :

— Chiếc xe ấy chỉ để dành cho những người nào thiệt thiết dùng, phải không ?

Mọt-xép bước vào hỏi :

— Cái gì ? Không có xe phải không ?

— Phải, bạn đoán đúng đấy.

Nhìn Bát-ti-nhi, Mọt-xép nói :

— Chà, cái thành phố nầy nó đẹp nhỉ !

Bát-ti-nhi muốn bênh vực cho kinh đô thế giới thiên chúa giáo trước mặt các khách phương xa, nên chửa lời :

—Nghĩa là từ sớm chúa nhật đến chiều tứ ba mới không có xe ngựa, còn từ nay cho đến chúa nhật thì qui quan muốn dùng năm chục chiếc cũng có.

Mọt-xép trả lời :

— À, thế là được ; hôm nay là thứ năm ; từ nay cho đến chúa nhật biết thế nào mà lo cho mệt.

— Sẽ đến thêm 10 hoặc 12 nghìn nhà du lịch nữa, và lại càng khó tìm cho ra xe hơn nữa.

Mọt-xép nói với Phờ-ráng :

— Thôi ta cứ an hưởng việc hiện tại mà đừng nghĩ đến việc tương lai làm gì.

Phờ-ráng trả lời :

— Ít-ra ta cũng phải có một cái cửa sổ mới được chớ.

— Cửa sổ ngó về phía nào ?

— Ngó ra đường Cua chớ lại.

(Còn nữa)

https://tieulun.hopto.org

NẾU BỆNH HO

LÀM ĐAU RỨT NGỰC...

Không bao giờ ta mắc bệnh ho ngay lập tức. Trước hết bị phát lạnh, nặng đầu, ngạt mũi. Trước thỉnh thoảng ho khan vài tiếng, sau lâu dần thành ra ho sù sụ cả ngày, sương sưa đau nhức vô kể.

Hơi các người mắc bệnh cảm, bệnh ho sổ mũi để lâu không chữa, các người nên chạy chữa ngay lập tức: uống thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" ngay đi. Các ông lương y cho là chưa bệnh ho thì chỉ có thuốc ấy là kiến hiệu nhất, ho nặng cũng vậy.

Chúng tôi không ăn nói nhẹ nhàng đâu. Các người hãy đọc mấy câu này của ông G. Lecomte (Deville, Ardeanes):

« Tôi dùng thuốc ngọt xứ Vosges đã mươi ngày nay. Ngay từ mấy hôm đầu, tôi đã thấy thuốc đó kiến hiệu một cách lạ lùng quá. Nay tôi được dễ chịu lắm, ho đã sắp tan, ngủ yên như trước. Vì vậy trong họ tôi ai cũng dùng thuốc ngọt "Cazé" cả.»

Coi như vậy, các người thử nghĩ mà xem: thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" đã kiến hiệu cho nhiều người khác, sao lại không kiến hiệu cho các người?

Hoặc các người mắc bệnh ho sổ mũi, hoặc bệnh ho đờm, hoặc bệnh hen, nghe như gió thổi trong phổi và ho cả ngày: uống ngay thuốc ngọt "Vosges Cazé": chỉ có thuốc đó làm cho đỡ ngay.

Sirop des Vosges Cazé

Bán tại các hiệu bào chế, hay tại hiệu:
CAZÉ, Pharmacien, 68 bis, Avenue de Châtillon, PARIS

KHÊ - KÝ

Tiệm bán cao lầu cùng các thực phẩm đã được nhiều qui khách khen ngợi là ngon

Nguyên hồi trước, chúng tôi mở tiệm Diên ký ở đường Gia long, số nhà 27, mong nhờ qui khách có lòng chiếu cố, sự buôn bán cũng có đôi phần hơn các tiệm khác. Nhưng sau vì có việc cần nên phải về Tân trong một ít lâu, chúng tôi bèn bán tiệm Diên ký cho người khác rồi, vậy công việc họ làm, chúng tôi không chịu trách nhiệm. Xin có lời bá ái để các ngài biết rõ. Từ nay chúng tôi lại mở riêng một tiệm bán đồ món ăn, bất luận lúc nào cũng có. Vậy qui khách có lòng chiếu cố, xin mời đến

KHÊ - KÝ

số nhà 157, đường Paul-Bert, HUẾ

Chúng tôi xin trân trọng có lời đa tạ trước.

KHÊ - KÝ
Chủ nhân kính cáo

SAVON « CON CỌP »

Cần dùng khắp cả xứ NAM-KỲ, TRUNG-KỲ, BẮC-KỲ và CAO-MIÊN, mỗi tỉnh một nhà ĐẠI-LÝ ĐỘC-QUYỀN, trọn quyền sắp đặt việc mua bán trong tỉnh.

Thơ từ và mandat xin đề cho:
M. JEAN PELLÉGRINI
52, Boulevard Kitchener — SAIGON

Hội bơi! Hội thể-thao! Đoàn Hướng-đạo! Người lịch sự!

Nhà chế-tạo An-Thành

Mới cho ra thứ áo combinaison có rond élastique kiểu tối tân ở Đông-Dương chưa có bao giờ, chỉ những người lịch sự mới có thể dùng được, bán giá đặc biệt là 0$90 1 cái màu trắng nay màu bleu marine, chemisette Avia 0$70, Elégant 0$50, Sellar 0$70, quần Bơi hay quần tắm bể.

Slip de bain en laine 1$30, Slip coton 0,50, Maillot de bain en laine 2$50, en coton 0$80, Pull'over Doctorat en pure laine 3$00, pull'over Sellar en pure laine kiểu mới 3$50, Tuxor soie 1$50 1 thước. Lụa Hà-đông có từ hạng 0$35 — 0$40 — 0$45 — 0$50 — 0$60, hạng tốt đặc biệt 0$75 một thước.

Mới về rất nhiều cravates 0$80 - 1$00 — 1$20 1 cái.

AN-THÀNH
N° 41, Phố hàng Đào, N° 41
HANOI

NHÂN-TẠO-HUYẾT
BỔ-HUYẾT--SÁT-TRÙNG

Bổ-dưỡng thần-thể — Lọc sạch máu bẩn — Làm cho khí-huyết sung-túc — Công-dụng đặc-biệt là sát được vi-trùng LẬU và GIANG-MAI, và các chứng sài, lở, ghẻ — Giá sự gần rẻ ít tốn, xanh xao — Đàn bà có mang dùng an-thai — Ở cữ dùng chóng đỡ đa, mau trở lại tươi đẹp.

Mỗi chai 1$50 — Nửa tá 7$50

CHỦ

CỐ-TINH BỔ-THẬN
THẬN-HƯ — DI-TINH

CHUYÊN-TRỊ. Dinh-tinh, mộng-tinh, hoạt-tinh — Khí sơ phát: đau lưng, mỏi vai, mỏi hoa, tai ù, đầu váng, cổ họng rát, mồi khô — Đêm nằm ít ngủ, hay thao thức nghĩ ngợi liên miên, chiêm-bao mộng-mị vân vân.... Dù nặng nhẹ, đã dùng đến thuốc này là được khỏi hẳn.

Mỗi ve 1$00 — Nửa tá 5$00

Hai thứ thuốc này nổi tiếng khắp Đông-Pháp, ngoài những bức thư minh-tạ đã đăng trước, nay xin dịch bản phân chất, đoạn quan năm ANTONINI ban khen thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT sau khi ngài đã thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE — HANOI như sau:

« . . . . Thuốc này lấy toàn tinh chất của mười một thứ cây quí, « trong đó có vị NHÂN-SÂM, chế theo phương-pháp bào-chế Thái-« tây, hợp dụng cho người Annam có thể bồi khí huyết tăng sức « khỏe, làm cho hồng huyết cầu (globules rouges du sang) tươi tốt « trong sạch, và sát trừ được vi trùng lậu, giang mai ».

Trích dịch đoạn ngài chứng nhận thuốc CỐ-TINH BỔ-THẬN:

« . . . . Thuốc này không có chất độc, tinh chế toàn nguyên liệu « rất quí như SÂM một cây v. v... trị chứng đau thận di-tinh ».

NGỦ-TINH DƯỢC-PHÒNG
N° 114 — Hàng-Bông — HANOI

ĐÃ SINH RA KIẾP Ở ĐỜI AI KHÔNG PHÒNG-TÍCH LÀ NGƯỜI VÔ DUYÊN

100 người có tới 90 người bị bệnh PHÒNG-TÍCH. Lúc khi bị bệnh mà không hiểu bệnh gì, có đọc bài dưới đây một rõ:

Chơn ao, ruộng sâu, cội bàm tanh dơ hoặc ăn no đi ngủ hay đi tắm ngay, nên thọ bệnh, gọi là bệnh PHÒNG-TÍCH, không phải đau dạ-dày, không phải đau bụng kinh-niên.

Khi thọ bệnh: Thấy: đầy hơi, tức ức, tức ngực, chán cơm không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng sôi bình bịch, khi ăn uống xong rồi thì bụng ợ (ợ hơi hoặc ợ chua) khi tức bụng khó chịu, khi đau bụng, khi đau lưng, đau ran trên vai, người thường ngáo ngán, buồn bã chân tay, bị lâu năm sắc mặt vàng, ốm bụng ỏng. Chỉ một viên:

PHÒNG-TÍCH THẦN-DƯỢC « CON CHIM »

chẳng để chậm hoặc khỏi ngay, không hề công phạt tỳ vị, đàn bà có thai cũng uống được.

Mỗi lần một bịn uống giá: 0p.30
Mỗi lần hai bịn uống giá: 0p.40

VŨ-ĐÌNH-TẤN
Ấn-tử Kim-tiền 1936
178 bis, Lachtray — HAIPHONG

Đại-lý các tỉnh Trung-kỳ:
HUẾ: Vĩnh-Thường, 43, phố Gia-Long:
TOURANE: Nguyễn-hữu-Vinh số Quảng-Cự:
NHATRANG: Kim-Anh, Librairie:
PHANTHIẾT: Lê Nam-Hưng, Commerçant:
QUINHON: Đông-Lập, Avenue Khải-Định:
QUANGNGÃI: Chế-Hoàng à Sông-Vệ:
SOCTRANG: Ng.-văn-Mạnh, Maire à Caison:
VINH: Hồ-chí-Lan Maison Sinh-Huy:
VIENTIANE: Mme Phan-thị-Lộc, rue Tafforin:
THAKHEK: Đào-Tiến Maison Nhật-Nhật-Tân:
LUANGPRABANG: Trần-văn-Cảo, Entrepreneur:
Các tỉnh khắp Trung-Nam Bắc có đại-lý.

Việc trong nước

(Tiếp theo trang 3)

Tin thêm về việc « Mượn trát quan xoay tiền rượu »

QUẢNG-BÌNH. — Về việc nầy, đăng T. D. số 966. Nay được tin quan huyện đã đòi hỏi, thì lý trưởng làng Xuân dục (Quảng bình) và cựu lý trưởng Hồ Toàn đã thú nhận việc «dùng trát lấy tiền» đó, nhưng đã trả tiền lại cho Năm-Hồng. Còn việc «lấy trát» thì chết. Chưa rõ quan xử sao?

Phát phần thưởng

QUẢNG-NAM. — Ngày 30 & 36, tại trường tư Ích trí đã làm lễ phát phần thưởng cho học trò và cho những học trò nghèo vừa trúng tuyển trong kỳ thi « miễn học phí », trường tổ chức hôm 28 8-1936. Có quan phủ ngồi ghế chủ tọa và phụ huynh học trò tới dự.

Quang cảnh trường ấy có vẻ tiến bộ.

Thanh tâm

Một trường học ở hương thôn mở thêm lớp

QUẢNG-NGÃI. — Trường tổng làng Đông-yên, tổng Bình-long, phố Bình-sơn, trước kia cũng một hương trường như mấy trường khác. Sau năm 1920, thầy Trần Hoàn đổi về dạy ở đó (Trần là người trong làng), gia tâm dạy tập, không bao lâu số trẻ theo thầy học đông, rồi kế đó xin mở thành trường Sơ đẳng (école Élémentaire) lúc ấy thầy xin từ chức, chỉ còn dạy mấy giờ chữ Hán. Học sinh đến học trường ấy mỗi năm mỗi đông.

Năm học vừa rồi bà lý và giáo viên có xin quan trên cho mở thêm lớp nhi nhất niên (cours Moyen 1ère année) ở trường làng đó nữa. Quan trên đã ý cho. Kỳ nghỉ hè năm nay, thầy bào lý lo cất thêm lớp học ấy, hiện đã gần xong.

Ở nơi thôn mà có trường học lớn như thế, ai cũng ngợi khen, đáng làm gương cho các làng khác. H. H. Ý.

(Một người qua đường)

Vỡ vụ làm đình bị án lần nữa!

Câu chuyện làm đình ở làng Hòa vang, huyện Nghĩa hành, xảy ra từ năm ngoái, báo T. D. đã đăng nhiều lần. Kết cuộc bọn cựu Ôn Phạm Giảng . . . 9 người bị án tù 3 tháng đến 3 năm. Bọn ấy đã hết sức kêu nài, nhưng không hiệu quả gì. Vừa rồi bọn ấy lại bị án lần nữa, đầu đuôi như dưới:

Nguyên khi bọn Ôn, Giảng bị giam ở huyện, có sao cả hồ sơ đặng kêu nài. Chẳng ngờ, đến khi xét, tòa sơ cấp Nghĩa hành không cứu hồ sơ, chỉ bằng theo lời phán cung mà kết nghị. Vì oan khuất ấy, nên bọn nọ sao đình hồ sơ và đưa đơn kêu lên tòa Chưng thẩm. Tháng giêng ta năm nay, Bộ phú cả nguyên đơn về huyện, và có nói tới nguyên ủy sự cho sao kia. Bọn nọ khai rằng sao tại huyện có viên thừa phái Nguyễn Đàm nhận sự cho sao đó... Kết cục, bọn ấy bị án lần nữa: Cựu Ôn, Phạm Giảng mỗi người 6 tháng tù, Đg. Dương 3 tháng. Lạ nhỉ! Ái công

Một cái trạm nên làm lại

Ngày 23 8 36, ký giả có ghé vào trạm Nghĩa-lộ (Sơn-tinh) gởi thơ, thấy nhà trạm, xung quanh vách vôi đã dộp mất, ngói thì đổ sập từng khoảng to, mà cả bốn bên đều như thế, duy có phía trước cửa kia, trên có treo bức hoành sơn son ba chữ thiếp vàng « Nghĩa-lộ trạm », bức hoành ấy tại năm Minh-Mạng thứ 9 (1828) đến nay kể đã 103 năm, rồi tấm hoành đã thật xưa! có thể đem vào tàng cổ viện được.

Vì trạm đột nát không ở được, nên viên đội trạm phải cất riêng một cái nhà tranh ở bên, để ở làm việc. Hỏi thì ông ta trả lời, có vẻ than thở: « Cái trạm nầy hư đã lâu, trải có 2 lớp đội trạm trước, đã có mấy lần đưa đơn xin tu bổ đơn thì quan chấp, mà trạm thì hỏng hư, từ khi tôi đến đây cũng đã mấy lần đưa đơn xin tu bổ, mà cũng chưa thấy xét. Tiền lương trước kia mỗi tháng 9$, và còn có 4$ của sở Bưu-điện phụ cấp. Hiện nay lương mỗi tháng giảm hết 1$, mà tiền phụ cấp không có, hằng ngày đưa phải đến ga xe lửa nhận thư từ và công văn, lại còn phải cất nhà ở, thật không đủ ăn dùng. Hiện trạm Nghĩa hành (Sinh-sơn) nay đã được cất lại ga Phước-thuận, nếu gì trạm Nghĩa lộ nầy quan trên cũng cất lên ga Đạ-lộc, thì được tiện nhiều phần ».

Lời than phiền trên rất có lẽ, nhà đương cuộc nên lưu ý. L. b. Kh.

Đám cúng rước Quan công!

PHAN-THIẾT. — Ngày 19 tháng 7 ta (4-9-36) có đám làm chay Quan Công rước đi dạo từ Phú-hài đến Phan thiết, hễ nhà nào có heo xôi gà vịt cúng thì ghé vô, còn không thì đi thẳng.

Cái lối mê tín của người Tàu và người Nam ta, chỉ thấy đám «rước» ấy là long trọng náo nhiệt, mà thần có xuống phước cho đâu! V. C.

Dĩa hát Phước-Cương mới
XUẤT-BẢN TRONG THÁNG JUIN 1936

Dĩa có Nàm Phi giá chỉ có 2$00

Máy hát «DODGLUS» có 14 kiểu khác nhau

Modèle 100, hàn rao hàng.	12$00
700, hát 1 mặt được dĩa.	14.00
965, hát được 3 mặt dĩa.	16 00
565 hát 3 mặt dĩa có máy ngược	18 00
1000, có máy ngược, hát 3 mặt dĩa, kiểu thật đẹp...	22.00
Dĩ ca tuồng Ả đào, chèo cổ lương	1 80
hát Quảng-đông, dĩa Triều-châu	1 50
— hát Tây, dĩa đàn khiêu-vũ	1.50
— đờn Tàu, điệu khiêu vũ	1,50
— đờn hát điệu khiêu-vũ Nhật-bản	1 50
— đờn ngâm, dĩa hát Lào	1.50

Qui ngài mua hàng gởi lãnh hóa giao-ngân khỏi chịu cước phí. Có mục lục máy và dĩa hát 1936.

LÊ - VĂN - TÀI
Agent exclusif des Disques et Phonos
82, Rue Georges Guynemer
SAIGON

GIẾT NHAU BẰNG CÁI ÁI - TÌNH NỒNG NÀN GỚM CHƯA?

Ái-Tình phải chăng là một khí cụ riêng để giết nhau chăng? Không đâu. Nếu người biết thực hành nó chẳng những là đem cao giá trị thêm mà cũng có thể làm cho ta vui lòng toại chí đặng. Còn nếu không biết dùng cũng có thể làm cho tan nhà nát cửa, bệnh hoạn suốt đời, nhưng người vì Tình mà phải mang bịnh thì sự đau đớn đó không còn mực giấy nào mà tả ra cho đặng. Nhưng mà còn hy vọng là dùng ngay thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN chẳng những làm cho ta vui lòng toại chí mà là trên con đường Tình-Ái dẫn cho ai tài cao trí rộng cách nào cũng khó lừa lọc, thì có lỡ rồi mà muốn trừ tuyệt nọc thì chỉ có uống thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN như mới nói trên. Có bán khắp nơi.

NOTA.— Trẻ em từ trong tháng đến 6 tuổi hay ọc sữa, ngủ hay giựt mình, ăn không tiêu, mau cho dùng thuốc HỒNG NHI TÁN hiệu ÔNG TIÊN, ngoài ra các bịnh kể trên đây lại còn bồi bổ xương cốt và sức lực đặng thêm mạnh mẽ. Có bán khắp nơi.

CHẾT BẤT NGỜ!

Lậu, Dương-mai, Sang độc

Chẳng nên nghe những lời rao quá đáng: Nào rẻ tiền, nào mau mạnh trong ít tiếng đồng hồ, rồi đụng thứ nào dùng thứ nấy. Đó là những phương thuốc nóng làm cho nọc độc nhập vào cốt nên nóng vô thấy đỡ ngay, nhưng hết sức nguy hiểm cho tánh mạng sau nầy, vì gốc độc đã ẩn thám vào ngũ tạng và lục phủ. Nếu thức khuya, làm công chuyện mệt, uống rượu nhiều thế nào cũng trở lại (thành bệnh lâu năm) hành nóng lạnh, tay chân nhức mỏi, đau xương cốt, đau cùng lái lóc, đau thất ngang lưng, đau rang mới ngực, đường đại bón, đường tiểu không thông, có chút mủ, hay là như nước chỉ, hoặc cho vợ con vì gốc độc di truyền (bởi thế nên có nhiều người bệnh không biết rõ, nói tôi đau bệnh Phong-tình, uống thuốc hết rồi, không chơi bời nữa, sau bệnh trở lại)

Vậy phải tìm cho đặng thứ thuốc nào trị tận gốc mới có thể tuyệt nọc đặng, như thuốc:

Sưu-độc Bá-ứng-hoàn

hiệu ÔNG-TIÊN là một thứ thuốc bí truyền, gồm trị tận gốc tuyệt nọc các chứng bệnh Phong-tình như: Lậu, Tiêm-la, Cốt khí, Hột xoài, bất cứ nặng nhẹ lâu mau, hay là độc nhập vào cốt đi nữa, thuốc SƯU-ĐỘC BÁ-ỨNG-HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN cũng tống lôi gốc độc ra dứt tuyệt, khỏi cần trừ căn, không hại đến sanh dục, không hành bệnh nhơn.

Người bệnh muốn dùng thuốc SƯU-ĐỘC BÁ ỨNG-HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN khỏi lầm lạt những mấy thứ thuốc khác, nên hỏi trước những người có dùng rồi mới tin chắc, hay là mời đến nhà thuốc chánh tại Phú-nhuận cùng các chi-ngành dưới đây, chúng tôi sẽ đem cách thí nghiệm và thư chứng nhận ở các nơi, cho người bệnh thấy rõ thuốc SƯU-ĐỘC BÁ-ỨNG-HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN, ai dùng cũng dứt tuyệt nọc.

Khỏi chưa chắc tuyệt nọc

Nghĩa là trước kia đã có đau bệnh Phong-tình như: Lậu, Tiêm-la, Cốt khí, Hột xoài, Dương-mai, v. v.... dùng đã thứ thuốc đến nay chưa chắc là dứt tuyệt nọc, trong mình còn nhức mỏi, tiểu tiện bón bứt, nếu để lâu sanh ra tê bại và nhiều chứng bệnh rất ghê gớm. Mau dùng thuốc SƯU-ĐỘC BÁ-ỨNG HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN trong ít ngày sẽ thấy nước tiểu có chất nhợt đục, và trong mình đặng nhẹ nhàn thư thới, đó là nọc độc hay còn ẩn trong mình bị thuốc tống lôi ra, phải ráng dùng cho thường sẽ hết dứt.

Bệnh đàn bà

Có nhiều người bị gốc độc bệnh Phong-tình của đàn ông sang qua, nay đau, mai mạnh, huyết trắng ra dầm dề, lộn mề lộn máu, hôi tanh khó chịu, lầm tưởng là đau tử cung hay là bạch đái hạ, dùng thuốc hết tiền mà bệnh không mạnh, đến đổi phải thiệt mạng. Vậy phải dùng thuốc SƯU-ĐỘC BÁ-ỨNG-HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN mới hết đặng.

Bệnh con nít

Bị gốc độc của cha mẹ di truyền, may còn sống sót đặng, mình mẩy ghẻ chốc, u nhọt, lở lói cùng mình, mau dùng thuốc SƯU-ĐỘC BÁ-ỨNG HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN hết sức công hiệu.

Chúng tôi dám nói quả quyết và làm sam đoan ngoài thuốc SƯU-ĐỘC BÁ-ỨNG HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN ra chưa chắc có thứ nào trị đặng tận gốc và tuyệt nọc các chứng bệnh Phong-tình.

ÔNG-TIÊN
TỔNG-CUỘC Tél. 20.773
Số 82-84-86-88-90-92, Rue P. Blanchy Prolongée, Phú-nhuận -:- SAIGON

Y-Khoa Học-sĩ: TỐNG-VĂN-VIẾT và NGUYỄN-NGỌC-CHÂU
Chuyên môn bào chế cao, đơn, hoàn, tán chữa đủ bịnh, dưới quyền chứng nhận của Chánh-phủ Pháp và được Đức Đại-Nam Hoàng-Đế ân tứ cấp bằng tài năng

CHI - CUỘC TRUNG - KỲ

HUẾ	TOURANE	QUẢNG-NGÃI
51, Rue Gia-long	Rue Verdun	Rue Chu Vy

và có bán tại: Thông-Hoạt, Quảng-trị; Thuận-Long, Đồng-hới; Hồ-văn-Sa, Quinhơn; Sinh-Huy-Đường, Faifoo; Quảng-Sanh-Hòa, Ninh-hòa; Mộng-Lương Thư-Quán, Nhatrang; Đỗ-Quang, Phanrang; Diệp-Á-Dinh, Đông-ba; Bửu-thế-Viện, An-cựu; Nguyễn-đức-Bá, PLEIKU, và khắp Đông-dương trên một ngàn Đại-lý với năm cấp Phân-cuộc, nơi nào có treo bản hiệu ÔNG - TIÊN thì có bán.

HOÀNG - VĂN - ÁP

Hễ mới mắc bịnh LẬU, hay TIM-LA, hay LẬU ĐÃ NHẬP CỐT, nghĩa là thỉnh thoảng trong thịt nó buồn như kiến bò, hay sáng ngày có thì mủ hay nước đái nó trắng như sợi chỉ, thế là bịnh đã nhập cốt, như thế thì phải kịp chữa ngay, nếu để lâu sau ra lắm bịnh rất nguy hiểm mà hại cả sinh đồ, muốn mau khỏi chỉ uống thuốc HOÀNG-VĂN-ÁP, 47, Phố Ninh-xá, BẮC-NINH là mau khỏi rất hết nọc, mà vẫn đồ như thường, chớ bắn hiệu thông cáo bịa đặt nhiều lời huy về hình ảnh ru, như thế chỉ khó tin cho người có bịnh, vậy ai có bịnh nên dùng thử thì mới biết thuốc của hiệu hay đã có tiếng xưa nay, thuốc LẬU 1$00, TIM-LA 2$00 1 lọ, khi mua gởi ít tiền trước, còn gởi lãnh hóa giao ngân, xin chớ bỏ qua, có dùng thì mới rõ.

BỘ BA!...

MUỐN: TỐT, LỢI, RẺ

XIN ĐỂ Ý MÀ DÙNG:

1) DẦU XĂNG (ESSENCE)
2) DẦU NHỚT (HUILE)
3) MỠ (GRAISSE)

Có dùng mới biết;

SHELL

SHELLCOOL
SHELL A CYL
HUILE SHELL
GRAISSE SHELL

biết chắc dùng mãi.
Đâu đâu cũng sẵn có
SHELL

Imprimerie TIẾNG DÂN HUẾ

Directeur Général: HUỲNH-THÚC-KHÁNG

https://tieulun.hopto.org